

ΚΑΤΑΧΩΡΗΤΕΣ

1

Σκοπός

Σε αυτή την εργαστηριακή άσκηση ο φοιτητής θα δημιουργήσει ένα αποθετήριο ώστε να αποθηκεύει τους κώδικες που θα συγγράφει στα πλαίσια του εργαστηρίου και έπειτα θα κάνει μια πρώτη γνωριμία με τη ροή σχεδιασμού ενός FPGA με τη χρήση του λογισμικού Quartus Prime Lite της Intel.

Δημιουργία ενός αποθετηρίου στο *github*

Για τη δημιουργία του χώρου σας στο github εκτελέστε τα παρακάτω βήματα.

1) Δημιουργήστε ένα λογαριασμό στη σελίδα <https://github.com/join> με όνομα fpgalab (ή κάποιο παρόμοιο).

The image shows a screenshot of the GitHub account creation page. It includes input fields for Username (fpgalab1), Email address (kitsos@go.uop.gr), and Password (masked with dots). Each field has a green checkmark indicating it is valid. Below the password field, there is a note: "Make sure it's at least 15 characters OR at least 8 characters including a number and a lowercase letter. [Learn more.](#)". Under "Email preferences", there is an unchecked checkbox for "Send me occasional product updates, announcements, and offers.". The "Verify your account" section contains a large box with the text "Παρακαλούμε λύστε τον γρίφο, ώστε να βεβαιωθούμε ότι είστε πραγματικό πρόσωπο" and a button labeled "Επαλήθευση".

Username *

fpgalab1 ✓

Email address *

kitsos@go.uop.gr ✓

Password *

..... ✓

Make sure it's at least 15 characters OR at least 8 characters including a number and a lowercase letter.
[Learn more.](#)

Email preferences

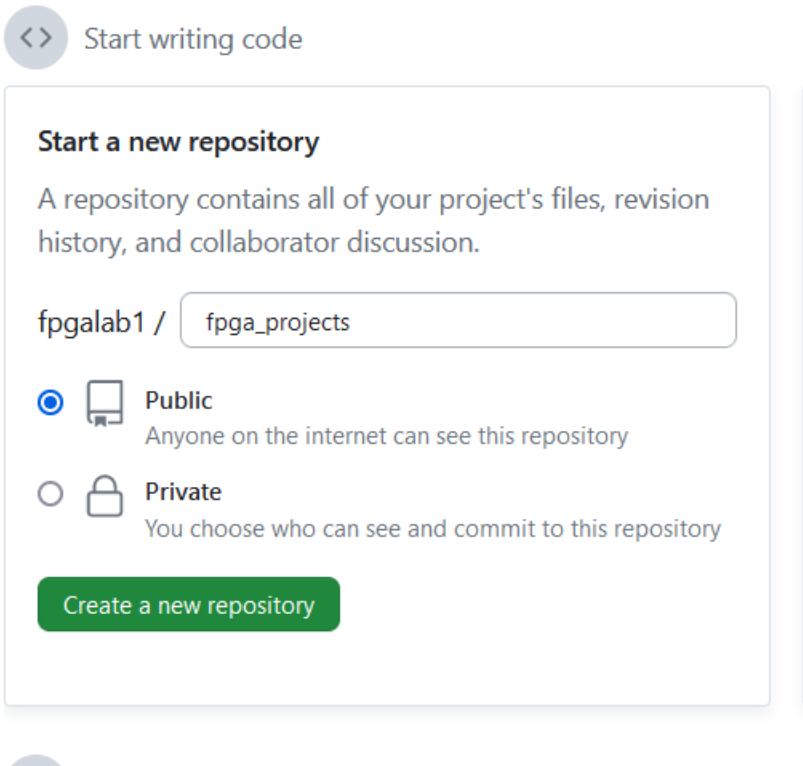
☐ Send me occasional product updates, announcements, and offers.

Verify your account

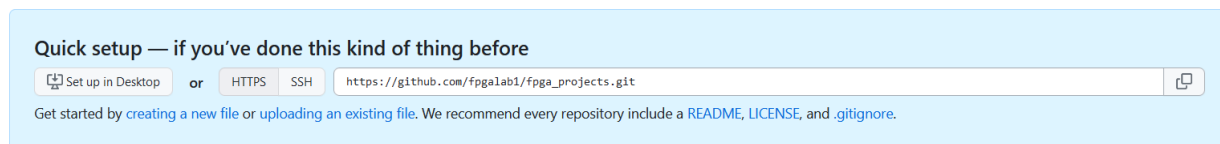
Παρακαλούμε λύστε τον γρίφο, ώστε να βεβαιωθούμε ότι είστε πραγματικό πρόσωπο

Επαλήθευση

2) Έπειτα δημιουργήστε ένα δημόσιο (public) αποθετήριο με όνομα fpga_projects και επιλέγοντας Create a new repository

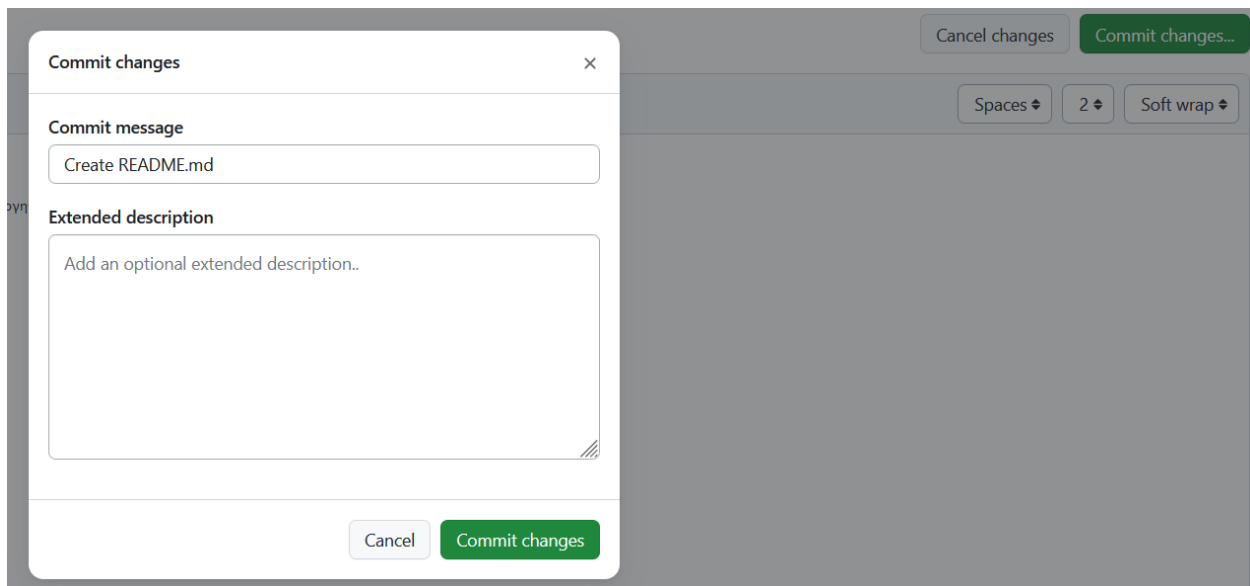

3) Δημιουργούμε επίσης ένα readme αρχείο με βασικές πληροφορίες του αποθετηρίου. Μπορεί να είναι πολύ αναλυτικό.

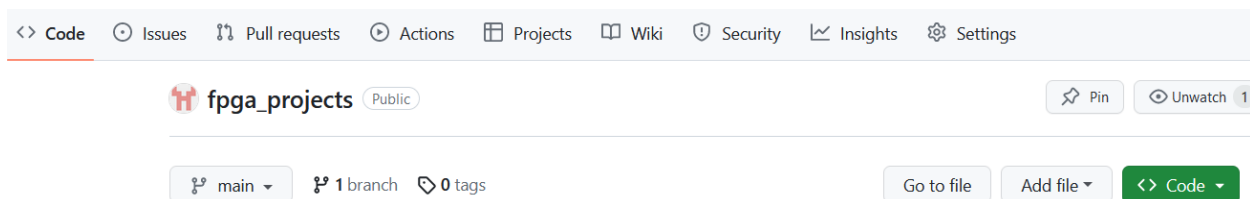
Το δικό μας αρχικά θα έχει πολύ βασικές πληροφορίες. Π.χ. Το αποθετήριο περιέχει όλα τα αρχεία VHDL των εργασιών που θα δημιουργηθούν στα πλαίσια του μαθήματος “Σχεδιασμός Ψηφιακών Συστημάτων σε FPGAs”.

4) Επιλέγουμε Commit changes

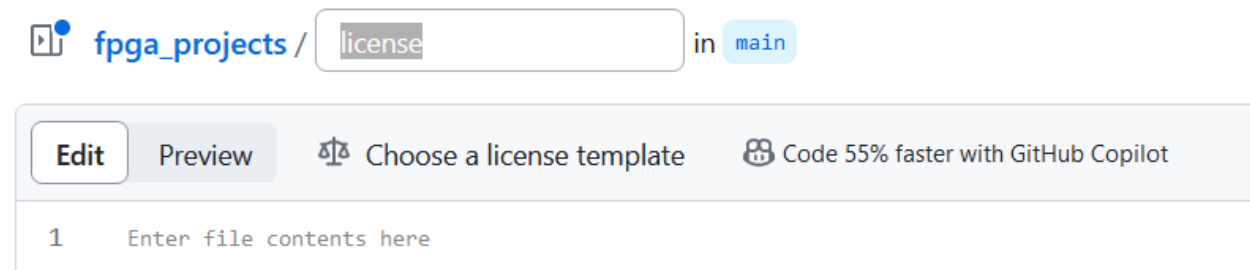
Και το αρχείο Readme.md είναι έτοιμο.

5) Έπειτα θα προσθέσουμε μια άδεια ανοιχτού κώδικα στο αποθετήριο μας. Αρχικά επιλέγετε Code.

Επιλέγουμε Add file → Create new file και γράφουμε license.

Έπειτα επιλέγουμε Choose a license template

Από τις επιλογές, επιλέγουμε GNU General Public License v3.0

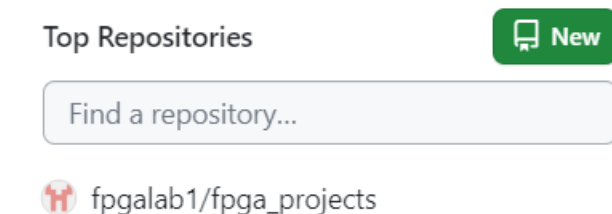
Apache License 2.0
GNU General Public License v3.0
MIT License
BSD 2-Clause "Simplified" License
BSD 3-Clause "New" or "Revised"

Έπειτα Review and submit και τέλος Commit change.

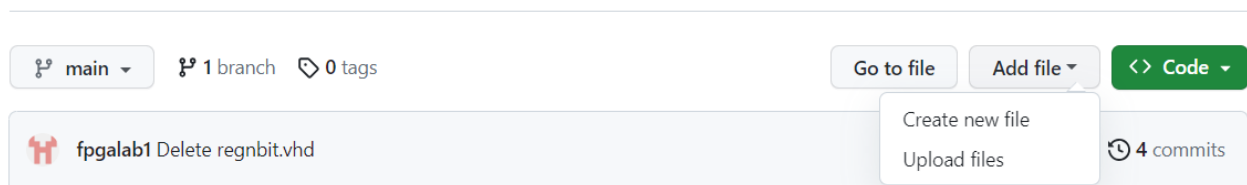
Το αποθετήριο σας είναι έτοιμο.

6) Μπορείτε να εισέρχεστε σε αυτό από τη σελίδα <https://github.com/>.

Επιλέξτε fpgalab1/fpga_projects

Έπειτα Add file→Upload files

και επιλέγουμε τα αρχεία που θέλουμε να αποθηκεύουμε στο αποθετήριο μας, π.χ. το αρχείο 01_regnbit.vhd και στο τέλος Commit changes.

7) Το αποθετήριο έχει τη μορφή που φαίνεται παρακάτω.

main ▾
 1 branch
 0 tags
 Go to file
Add file ▾
<> Code ▾

fpgalab1 Add files via upload
 2696639 now 5 commits

01_regnbit.vhd	Add files via upload	now
LICENSE	Create LICENSE	35 minutes ago
README.md	Create README.md	1 hour ago

README.md

fpga_projects

Το αποθετήριο περιέχει όλα τα αρχεία VHDL των εργασιών που θα δημιουργηθούν στα πλαίσια του μαθήματος "Σχεδιασμός Ψηφιακών Συστημάτων σε FPGAs".

Καταχωρητές

Θα χρησιμοποιήσουμε τον κώδικα ενός καταχωρητή εύρους n-bits με σήματα ελέγχου ld για τον έλεγχο παράλληλης φόρτωσης δεδομένων, inc για την αύξηση της τιμής του κατά ένα και rst για εκκαθάριση. Ο καταχωρητής αυτός θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη δήλωση generic για τον ορισμό του μεγέθους του ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλους τους καταχωρητές της σχετικά απλής ΚΜΕ.

```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.std_logic_unsigned.all;

entity regnbit is
generic (n: integer :=8);
port( din           : in std_logic_vector(n-1 downto 0);
      clk,rst,ld     : in std_logic;
      inc            : in std_logic;
      dout           : out std_logic_vector(n-1 downto 0));
end regnbit;

architecture arc of regnbit is
signal temp : std_logic_vector(n-1 downto 0);
begin
    process(clk,rst)
    begin
        if rst='0' then -- changed to use push button
            temp<=(others=>'0');
        elsif rising_edge(clk) then

```

```

        if ld='1' then
            temp<=din;
        elsif inc='1' then
            temp<=temp+1;
        end if;
    end if;
end process;
dout<=temp;
end ;

```

βήμα 1: δημιουργία νέου project.

Δημιουργούμε ένα νέο project από το μενού **File|New Project Wizard**.

New Project Wizard

Directory, Name, Top-Level Entity

What is the working directory for this project?

E:/FPGA

What is the name of this project?

regnbit

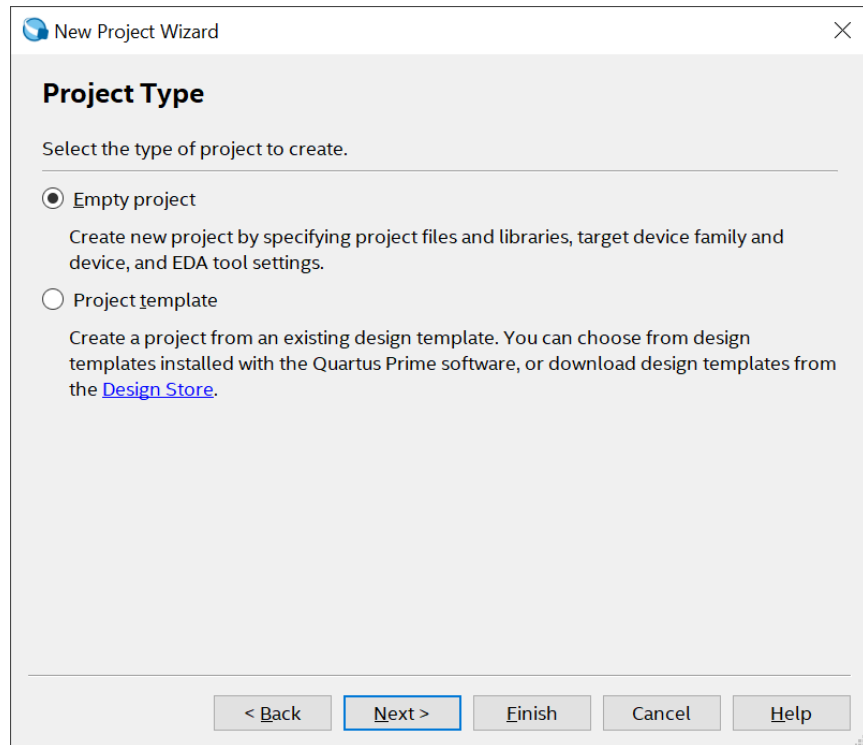
What is the name of the top-level design entity for this project? This name is case sensitive and must exactly match the entity name in the design file.

regnbit

Use Existing Project Settings...

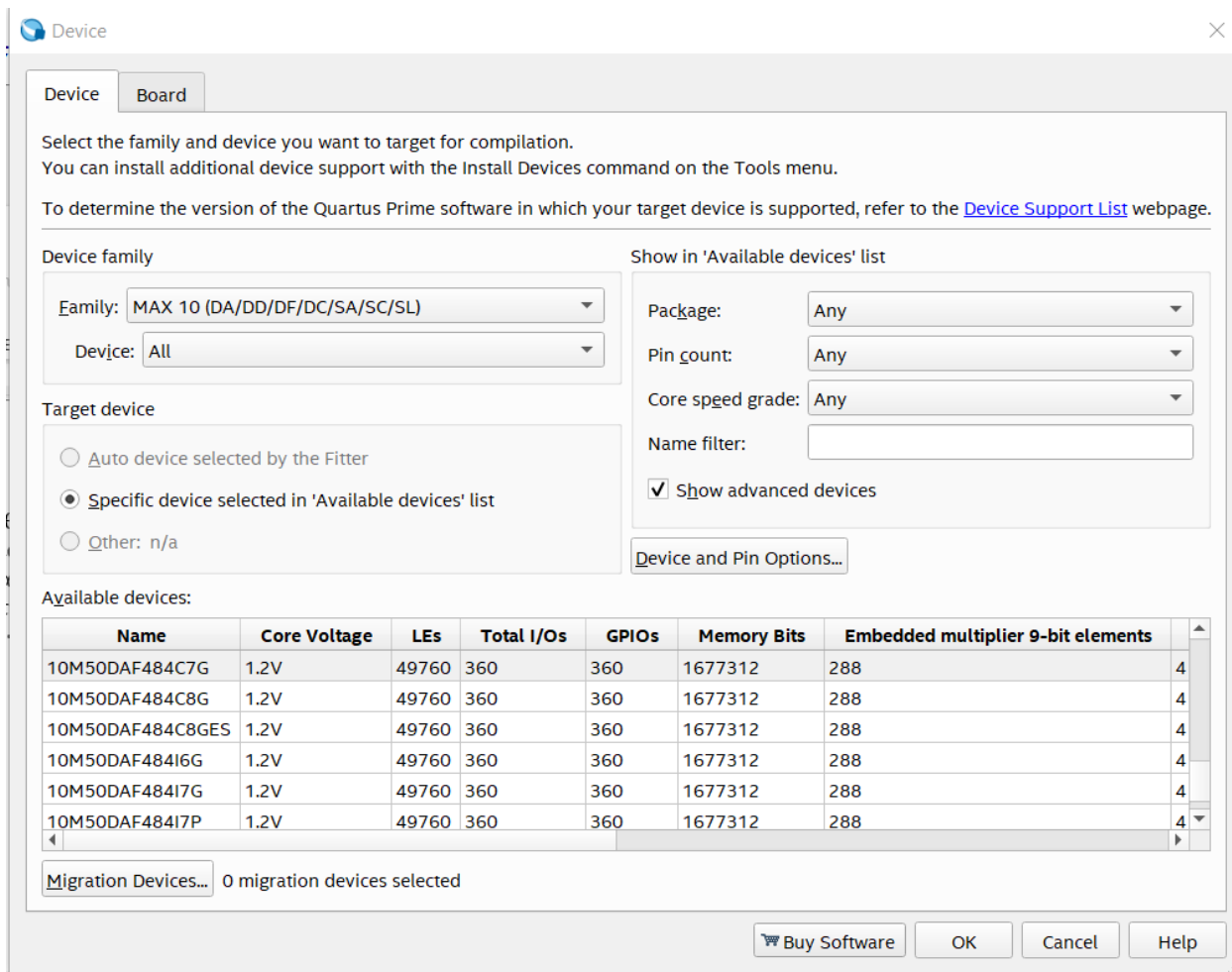
Help < Back Next > Finish Cancel

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Αφού δώσουμε κάποια απαραίτητα στοιχεία όνομα, φάκελο που θα αποθηκευτεί το project μας κλπ. (Εικόνα 1) στη συνέχεια επιλέγουμε κενό project και αρχικά next (Εικόνα 2). Στη συνέχεια προσπερνάμε επίσης με next την επόμενη καρτέλα προσθήκης αρχείων και στη επιλογή συσκευής (Εικόνα 3) επιλέγουμε από την οικογένεια συσκευών MAX 10 και τη συσκευή 10M50DAF484C7G. Στο σημείο αυτό πατάμε finish για να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία δημιουργίας του project.

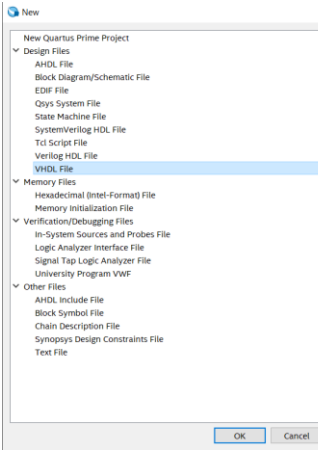

Εικόνα 3

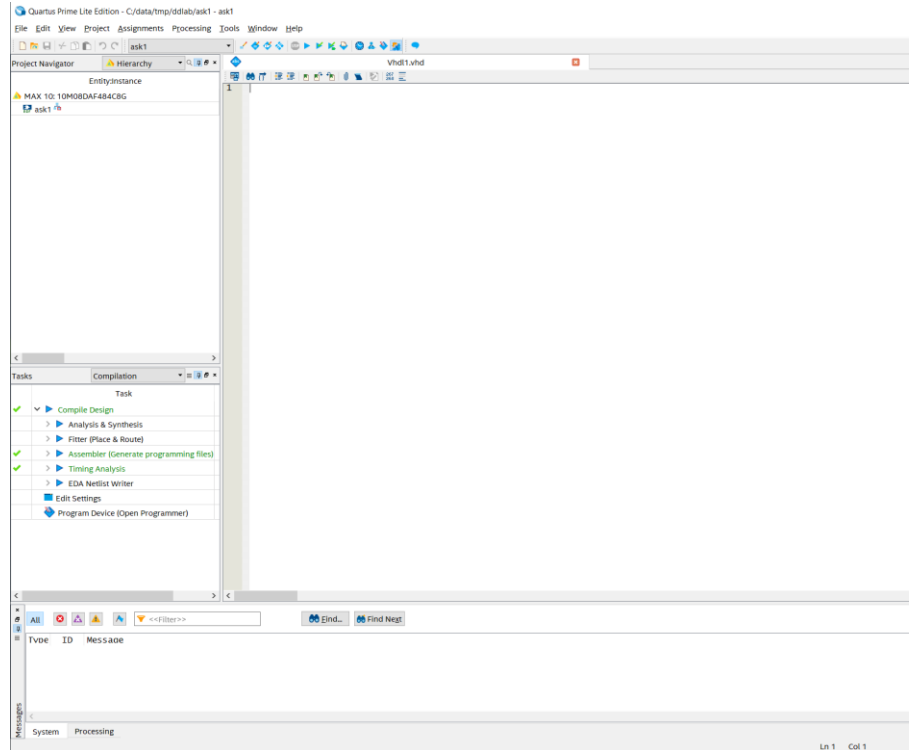
ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν επιλέγουμε ποτέ τη προκαθορισμένη διαδρομή που μας προτείνει το Quartus Prime Lite αλλά κάποιο δικό μας φάκελο ΕΞΩ από το φάκελο εγκαταστάτης του λογισμικού.

βήμα 2: προσθήκη σχεδιαστικού αρχείου – γλώσσα περιγραφής VHDL.

Δημιουργούμε ένα νέο αρχείο από το μενού **File|New** και επιλέγουμε VHDL File (Εικόνα 4).

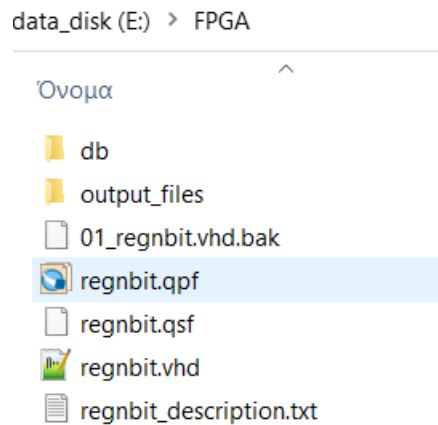

Εικόνα 4

Εικόνα 5

Στο περιβάλλον εργασίας που προκύπτει (Εικόνα 5), όπου πρόκειται ουσιαστικά για ένα κειμενογράφο, εισάγουμε το κύκλωμα μας. Τέλος ολοκληρώνουμε τη δημιουργία του σχεδιαστικού μας αρχείου αποθηκεύοντας το αρχείο μας στον ίδιο φάκελο που είναι το project μας (Εικόνα 6).

Εικόνα 6

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το όνομα με το οποίο αποθηκεύουμε το αρχείο μας θα πρέπει να είναι το ίδιο με το όνομα της οντότητας (entity).

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να δηλώσουμε το αρχείο που δημιουργήσαμε σαν το κύριο κύκλωμα του project μας. Αυτό επιτυγχάνεται, έχοντας ενεργό το παράθυρο με το αρχείο μας, από το μενού **Project|Set as Top-Level Entity**.

βήμα 3: συμβολομετάφραση – compilation του κυκλώματος.

Αφού ολοκληρώσουμε το βήμα 2, είναι αναγκαία η συμβολομετάφραση του κυκλώματος. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με τη βοήθεια της γραμμής εργαλείων (Εικόνα 7) είτε από το μενού **Processing|Start Compilation**.

Εικόνα 7

Εφόσον δεν υπάρχει κάποιο πρόβλημα - λάθος στη σχεδίαση μας η συμβολομετάφραση ολοκληρώνεται και λαμβάνουμε την παρακάτω αναφορά (Εικόνα 8).

Flow Summary	
<<Filter>>	
Flow Status	Successful - Thu Oct 19 14:53:42 2023
Quartus Prime Version	22.1std.2 Build 922 07/20/2023 SC Lite Edition
Revision Name	regnbit
Top-level Entity Name	regnbit
Family	MAX 10
Device	10M50DAF484C7G
Timing Models	Final
Total logic elements	10 / 49,760 (< 1 %)
Total registers	8
Total pins	20 / 360 (6 %)
Total virtual pins	0
Total memory bits	0 / 1,677,312 (0 %)
Embedded Multiplier 9-bit elements	0 / 288 (0 %)
Total PLLs	0 / 4 (0 %)
UFM blocks	0 / 1 (0 %)
ADC blocks	0 / 2 (0 %)

Εικόνα 8

Εφόσον υπάρχει κάποιο λάθος επίσης λαμβάνουμε μία αναφορά λάθους ενώ με διπλό click πάνω στο μήνυμα λάθους μεταβαίνουμε αυτόματα στο σημείο περίπου που εντοπίζεται το λάθος αυτό. Σε αυτή την περίπτωση διορθώνουμε το λάθος και επαναλαμβάνουμε τη παραπάνω διαδικασία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Είναι προφανές ότι λάθη που μπορούν να εντοπιστούν κατά τη συμβολομετάφραση, είναι συντακτικά εφόσον πρόκειται για αρχείο γλώσσας περιγραφής VHDL.

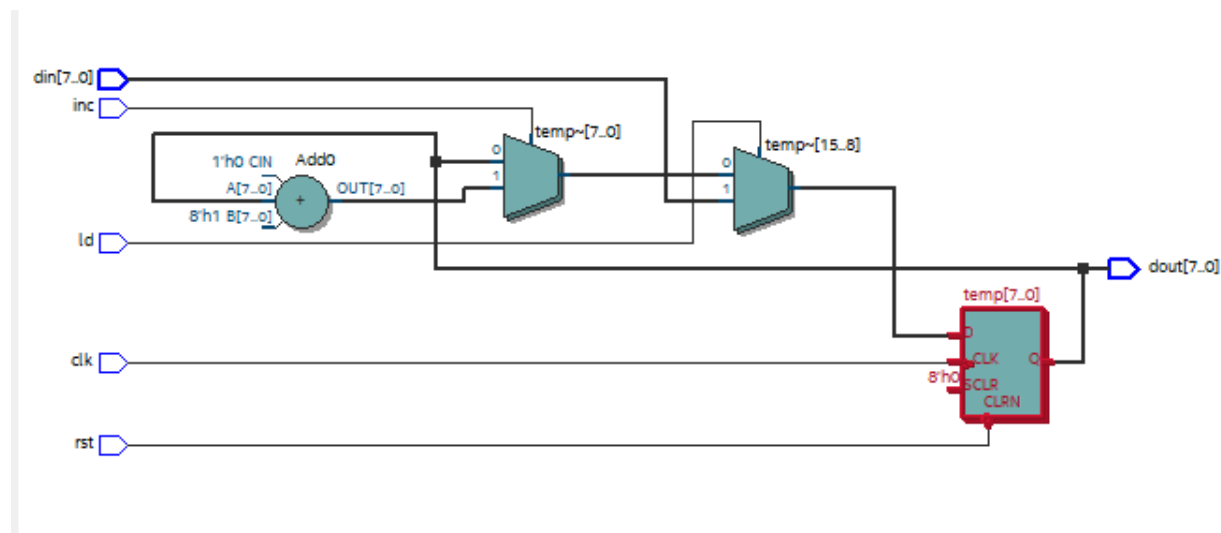
Δεδομένου ότι τα FPGA είναι δομημένα εσωτερικά, μεταξύ άλλων, με Logic Elements (LEs) και Block RAM (BRAM) ενώ τα LEs υλοποιούνται με multiplexers και flip-flop πόσα και ποια από αυτά τα

στοιχεία πιστεύετε έχουν χρησιμοποιηθεί για να υλοποιηθεί το παραπάνω κύκλωμα του καταχωρητή? Πως είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους? Επιβεβαιώστε την απάντησή σας με τη χρήση του εργαλείου RTL Viewer από το μενού **Tools|Netlist Viewers|RTL Viewer**. Ήταν αυτό που υποψιαζόσασταν?

Τοποθετείστε εδώ τις παρατηρήσεις σας:

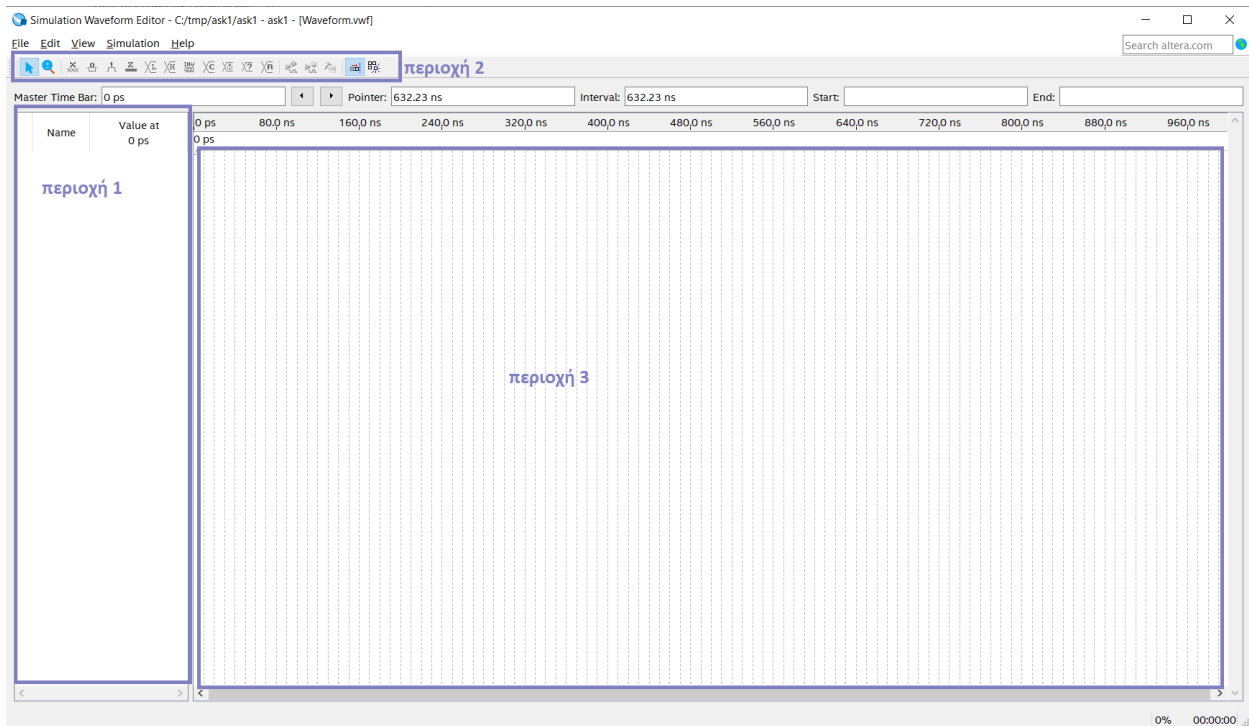
Παρατηρώντας τον κώδικα της architecture, από το σημείο signal temp : std_logic_vector(n-1 downto 0); και την process, καταλαβαίνουμε ότι το σήμα temp αποθηκεύεται σε κάθε ανερχόμενο παλμό ρολογιού (rising_edge(clk)), άρα το FPGA θα χρησιμοποιήσει n flip-flops, ένα για κάθε bit και αφού μέσω της generic στην entity έχουμε n=8, άρα θα χρειαστούμε 8 flip-flops. Αυτά βρίσκονται μέσα στα Logic Elements (LEs), οπότε περιμένω να χρησιμοποιηθούν αντιστοίχως 8 LEs. Στο μέρος if ld='1' then temp<=din; elsif inc='1' then temp<=temp+1; το FPGA χρειάζεται λογική επιλογής (multiplexer) και έναν μικρό προσθέτη για το temp+1, τα οποία υλοποιούνται με LUTs μέσα στα ίδια LEs. Δεν υπάρχει κάποια μεγάλη μνήμη(arrays ή πολύ μεγάλες n-bit τιμές) στον κώδικα, άρα δεν θα χρησιμοποιηθεί Block RAM. Το reset if rst='0' then συνδέεται κατευθείαν στα flip-flops. Συμπερασματικά, το κύκλωμα θα υλοποιηθεί μόνο με LEs (LUT + FF) και καθόλου BRAM.

Χρησιμοποιώντας το RTL Viewer βλέπουμε πως οι υποθέσεις μας ήταν σωστές, με την παραλλαγή πως αντί για 8 αυτούσια ff's, χρησιμοποιείται ένας register block που αντιστοιχεί σε όλο το 8bit vector(περιέχει και τα 8 flip-flops, το RTL αναπαριστά λογική και όχι φυσικά στοιχεία του FPGA).

βήμα 4: λειτουργική εξομοίωση – simulation του κυκλώματος.

Δημιουργούμε ένα νέο αρχείο από το μενού **File|New** και επιλέγουμε University Program VWF. Το αρχείο που προκύπτει είναι ένα αρχείο κυματομορφών (Εικόνα 9) το οποίο θα χρησιμοποιήσουμε για να σχηματίσουμε τις κυματομορφές των εισόδων και μετά την εξομοίωση να λάβουμε τα αποτελέσματα δηλαδή τις κυματομορφές εξόδου.

Εικόνα 9

Εμφανίζουμε τις εισόδους και εξόδους του κυκλώματος μας κάνοντας δεξί click στη περιοχή 1, ακολουθώντας τις επιλογές **Insert Node or Bus|Node Finder|List** επιλέγοντας από τα διαθέσιμα σήματα (Nodes Found) όσα επιθυμούμε και μεταφέροντας τα στα δεξιά (Selected Nodes). Στη συνέχεια και αφού επιστρέψουμε στο αρχικό περιβάλλον εξομοίωσης πατώντας διαδοχικά ok σχηματίζουμε τις κυματομορφές εισόδου. Αυτό επιτυγχάνεται επιλέγοντας όσο χρονικό διάστημα θέλουμε από όποιο σήμα επιθυμούμε στη **περιοχή 3** κρατώντας πατημένο το αριστερό πλήκτρο του mouse και δίνοντας τιμές από τα εργαλεία στη **περιοχή 2**. Τέλος για να «τρέξουμε» την εξομοίωση επιλέγουμε από το μενού simulation->Run Functional Simulation.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για μια επιτυχημένη εξομοίωση θα πρέπει την πρώτη φορά να αφαιρέσετε την παράμετρο **-novopt** από τις ρυθμίσεις μέσω του μενού simulation->simulation settings

Αφού ολοκληρώσετε την εξομοίωση, ακολουθώντας τα παραπάνω βήματα ελέγξτε την ορθή του κυκλώματος.

Τοποθετείστε εδώ τις παρατηρήσεις σας:

Στο clock έβαλα εναλλαγή κάθε 10 ns, δηλαδή start value = 0 και transition occur = 10 ns, ώστε να έχω περίοδο 20 ns. Στο reset έβαλα στην αρχή τιμή '0' για τα πρώτα 30 ns και μετά '1', επειδή το κύκλωμα κάνει reset όταν το rst είναι 0. Για το ld έβαλα την τιμή '1' σε μία άκρη χρονική στιγμή ώστε να φορτώσει το din. Το din το έβαλα αρχικά "00000000", και την ώρα που έβαλα ld = '1' έδωσα din = "10101010" για να δω αν φορτώνεται σωστά. Μετά έδωσα inc = '1' για μερικούς

παλμούς για να δώ αν το κύκλωμα αυξάνει το temp κατά 1, όπως γράφει το $\text{temp} \leq \text{temp} + 1$. Στη συνέχεια τα άφησα όλα $\text{ld}=0$ και $\text{inc}=0$ για να ελέγξω αν κρατάει την τιμή του. Με αυτές τις τιμές είδα στο waveform ότι το κύκλωμα αρχικά μηδενίζεται, μετά φορτώνει σωστά την τιμή του din όταν το ld γίνεται 1 και στη συνέχεια όταν inc γίνεται 1 ο μετρητής αυξάνεται κανονικά κατά 1 σε κάθε παλμό. Όταν ld και inc είναι 0, η τιμή του temp μένει σταθερή, όπως περιμένουμε από τον κώδικα. Άρα η λειτουργία του κυκλώματος είναι σωστή σύμφωνα με την εξομοίωση.

βήμα 5: έλεγχός του κυκλώματος στην αναπτυξιακή πλακέτα.

Ο τελικός έλεγχος ορθής λειτουργίας, θα πραγματοποιηθεί σε ένα ολοκληρωμένο κύκλωμα στο οποίο θα έχει προγραμματισθεί με το σχεδιαζόμενο κύκλωμα. Για το λόγο αυτό θα χρησιμοποιηθεί η αναπτυξιακή κάρτα DE10-Lite της Intel. Η αναπτυξιακή κάρτα DE10-Lite διαθέτει το ολοκληρωμένο κύκλωμα προγραμματιζόμενης λογικής, MAX10 που ανήκει στην κατηγορία FPGA. Για το λειτουργικό έλεγχο θα χρησιμοποιηθούν μια σειρά από βοηθητικά στοιχεία (push button, led, switch) τα οποία είναι διαθέσιμα στην αναπτυξιακή πλακέτα και τα οποία είναι απευθείας συνδεδεμένα στα pin του FPGA. Τα στοιχεία αυτά είναι συνδεδεμένα στο κύκλωμα του καταχωρητή όπως φαίνεται στο Πίνακας 1 που ακολουθεί.

din	switch[0] .. switch[7]
clk	key0
rst	Key1
ld	switch[8]
inc	switch[9]
dout	led[0] .. led[7]

Πίνακας 1

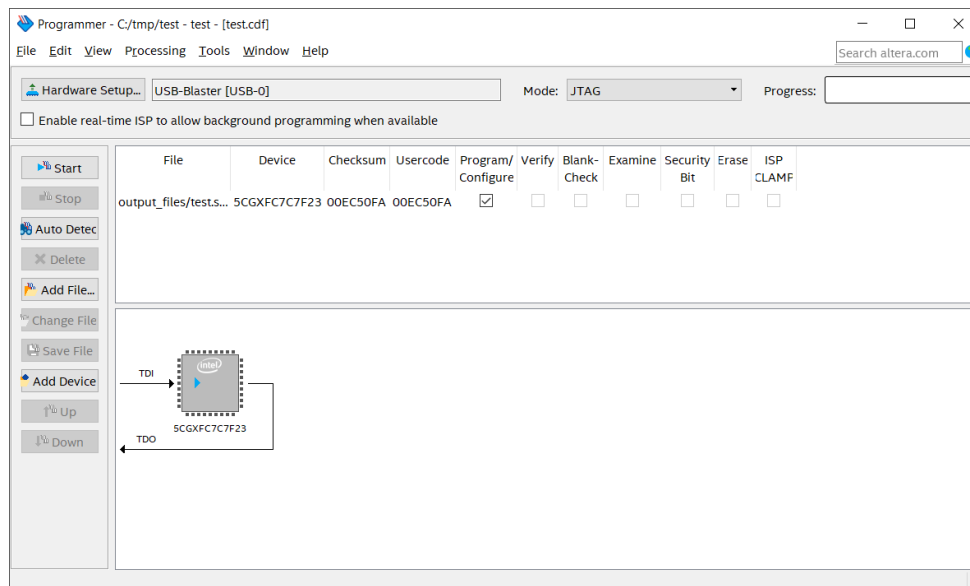
Δεδομένου ότι τα διάφορα στοιχεία που αναφέραμε παραπάνω είναι συνδεδεμένα σταθερά μέσω τυπωμένου κυκλώματος σε συγκεκριμένα pin του FPGA θα πρέπει να οδηγήσουμε σε αυτά τις εισόδους και τις εξόδους του καταχωρητή μας. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση του εργαλείου Pin Planner το καλούμε μέσα από το μενού **Assignments|Pin Planner**. Μέσω του εργαλείου αυτού κάνουμε τις ρυθμίσεις που φαίνονται στην Εικόνα 10. Δώστε προσοχή στις στήλες location και I/O Standard.

Node Name	Direction	Location	I/O Bank	VREF Group	Filter Location	I/O Standard	Reserved	Current Strength	Slew Rate	Differential Pair	IOCT Preservative
clk	Input	PIN_B8	7	B7_N0	PIN_B8	3.3 V Schmitt Trigger		8mA (default)			
din[7]	Input	PIN_A14	7	B7_N0	PIN_A14	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[6]	Input	PIN_A13	7	B7_N0	PIN_A13	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[5]	Input	PIN_B12	7	B7_N0	PIN_B12	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[4]	Input	PIN_A12	7	B7_N0	PIN_A12	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[3]	Input	PIN_C12	7	B7_N0	PIN_C12	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[2]	Input	PIN_D12	7	B7_N0	PIN_D12	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[1]	Input	PIN_C11	7	B7_N0	PIN_C11	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
din[0]	Input	PIN_C10	7	B7_N0	PIN_C10	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
dout[7]	Output	PIN_D14	7	B7_N0	PIN_D14	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[6]	Output	PIN_E14	7	B7_N0	PIN_E14	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[5]	Output	PIN_C13	7	B7_N0	PIN_C13	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[4]	Output	PIN_D13	7	B7_N0	PIN_D13	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[3]	Output	PIN_B10	7	B7_N0	PIN_B10	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[2]	Output	PIN_A10	7	B7_N0	PIN_A10	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[1]	Output	PIN_A9	7	B7_N0	PIN_A9	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
dout[0]	Output	PIN_A8	7	B7_N0	PIN_A8	3.3-V LVTTTL		8mA (default)	2 (default)		
inc	Input	PIN_F15	7	B7_N0	PIN_F15	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
ld	Input	PIN_B14	7	B7_N0	PIN_B14	3.3-V LVTTTL		8mA (default)			
rst	Input	PIN_A7	7	B7_N0	PIN_A7	3.3 V Schmitt Trigger		8mA (default)			
<<new node>>											

Εικόνα 10

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πρέπει να γνωρίζεται ότι τα switches δίνουν λογικό 1 όταν είναι τοποθετημένα στη θέση κοντύτερα στο FPGA και λογικό 0 στη άλλη θέση ενώ τα push button δίνουν λογικό 0 όταν είναι πατημένα και λογικό 1 ελεύθερα.

Τέλος από την επιλογή **Tools|Programmer** του μενού γίνεται ο προγραμματισμός της συσκευής. Δώστε προσοχή στο σωστό όνομα του αρχείου προγραμματισμού (πρέπει να ταυτίζεται με το όνομα του project) και την σωστή συσκευή 10M50DAF484C7G . Αν όλα είναι σωστά από το πλήκτρο Start ξεκινά ο προγραμματισμός (Εικόνα 11).

Εικόνα 11

Δίνοντας τιμές στους διακόπτες και με τη χρήση των δύο button ελέγξτε την ορθή του κυκλώματος.